

ابوالقاسم رحمانی

دبیر گروه جامعه

آب، هوا، خاک، طبیعت، فراغت، رفاه و آرامش، امنیت، اشتغال، درآمد، سرمایه و خیلی چیزهای دیگر همه حق انسان هاست برای زیستن، حداقلی از همه اینهایی که گفتیم وان چیزهایی که از قلم افتاد می تواند حیات آدمی را رقم بزند و باعث شود کسی ادعا کند در حال زندگی است. اما لفظه‌ای تجسم کنید حداقل ها در تمام این چیزهایی که گفتیم فراهم نشود، نه آب سالمی باشد برای نوشیدن و رفع احتیاجات، نه هوای سالمی باشد برای

نفس کشیدن، نه خاکی مانده باشد برای زرغ و امرار معاش و نه رفاه و امنیت اجتماعی برای همزیستی در کنار سایرین و در نهایت نه درآمد و نه سرمایه و نه آرامشی، وقتی همه اینها در حداقلش لنگ بزند، راه رفتن و نفس کشیدن و زنده بودن، همین‌ها خواهد بود نه زندگی کردن. کمی مساله را از تصویر و تصور به واقعیت نزدیک کنیم و از مصداق حرف بزیم، از خوزستان که نوشتن از دردها و زخم‌هایش کار مستدام رسانه‌ها و قلم به دستان است، از خیلی سال پیش تا امروز و احتمالا فردا. خوزستان نفت دارد و دخل و خرج مملکتی را تامین می کند، خوزستان خاک خوب داشت و اگر بگذرانند، دارد کشاورزی و امنیت غذایی مملکتی را تامین می کند، خوزستان آب دارد و شرب و شست و احتیاجات

آبی سایر استان‌ها و شهرها را تامین می کند، خوزستان مرد دارد و در نزدیک ترین نقطه جغرافیایی به دشمنان قرار دارد و امنیت مملکتی را تامین می کند، خوزستان فولاد دارد، خوزستان خرما دارد، خوزستان نیشکر و... دارد و در عین تمام این داشتن‌ها، خیلی از همین‌ها را ندارد و حالش خوب نیست. لایه‌لای پست و استوری‌های روز دانشجو در مجازی‌ها، حرف‌های فلان رئیس و فلان وزیر و فلان سخنگو، لایه‌لای بلبشویی اخبار ثبت نام انتخابات مجلس شورای اسلامی، لایه‌لای یارکشی‌های حزبی و جناحی و لایه‌لای تمام این تکراری‌های هر سال، کسی خبری از مردم خوزستان نگرفت. مردمی که این‌روزها پاهای‌های شلوارشان را تا زانو بالا می‌زنند و در خیابان‌هایی که پرشده از فاضلاب و

گفت‌وگوی «فرهیختگان» با امام جمعه اهواز و یک فعال اجتماعی درباره تحولات خوزستان

آقایان! مردم خوزستان به خاطر انقلاب سکوت کردند

بسی نامطبوع آن قدم برمی‌دارند یا با سطل و هرچه که دارند خانه‌های آب گرفته‌شان را از آب خالی می کنند. کوت عبدالله، کوی رمضان، حصیرآباد و تمام مناطق حاشیه‌ای خوزستان حال خوشی ندارند، مثل تمام سال‌هایی که گفتیم و شنیدیم و دیدیم که حال خوشی ندارند. بزرگ‌ترین و پرآب‌ترین رود کشور از وسط شهرهایشان می‌گذرد اما آب را با تا نکر به در خانه‌هایشان می‌برند، بیشترین نفت و مشتقات آن تولید می‌کنند اما قیر برای آسفالت خیابان‌هایشان نیست، بزرگ‌ترین کارخانه‌ها و شرکت‌ها را دارند اما جوانان‌شان در فقر بیکاری دارند و به فکر مهاجرتند، واقعا این مردم جز آبادی خواسته‌اند می‌خواهند؟ بهانه‌این نوشتن شاید مجاری فاضلاب استان خوزستان باشد، اما فقط از این نوشتن و

محدود کردن مصائب لایتناهی این استان در همین یک مورد، اجحاف در حق مردمی است که به گفته امام دین‌شان راه اسلام ادا کرده‌اند. برای ما شاید ساده‌ترین و در عین حال سخت‌ترین کار نوشتن از دردهای خوزستان از پشت میزهای چوبی در پایتخت است. ساده به خاطر اینکه تمام زحمتی که می‌کشیم فشردن چند کلید و سخت‌به‌این خاطر که کاری جز همین نوشتن از ما بر نمی‌آید. با نکیه بر همین عدم مسافت و ناتوانی در بیان آنچه هست و در خوزستان در حال وقوع است، با دو نفر از روحانیون و حاضران در میدان مشکلات خوزستان گفت‌وگویی کردیم تا آنچه را که همه می‌دانند و می‌دانیم، دوباره بازگو کنیم تا شاید این آخرین باری باشد که از زشتی‌ها می‌نویسیم.

فاضلاب فقط یکی از مشکلات خوزستان است

یک پست در یک صفحه اینستاگرامی، یک روحانی ایستاده وسط آب و فاضلابی که خیابان‌ها را بند آورده و رفت و آمد مردم را مختل کرده، در حال انتشار خبر از وضعیت موجود در محله‌های مختلف خوزستان است، در آخر هم زیرپست نوشته که تا جایی که می‌توانید این فیلم را منتشر کنید تا به دست آنهایی که باید برسد، خصوصا آقای رئیسی رئیس قوه قضائیه. شماره‌ای از این روحانی نداشتم، همانجا در صفحه‌اش به او پیامی دادم و خیلی زود جواب داد، شماره‌اش را هم فرستاد تا با هم گپی بزیم و ردیم. نامش سیدعمادالدین موسوی بود، دل پری داشت از آنچه در خوزستان می‌گذشت. قلم نمی‌خواست فقط از مجاری بالآمدن فاضلاب در خانه و خیابان‌های شهر ببرسم، خودش هم درگیر این یک مساله نبود و این فقط دستاویزی بود برای دیده‌شدن درهایی که از خوزستان می‌گفت. البته آن‌طور که باید هم دیده نشده بود، انتظاری هم نیست، وقتی دانشجو به عنوان یکی از ارکان اصلی مطالبه‌گری قاطی بازی‌های سیاسی می‌شود، درد اجتماعی دیده نخواهد شد، حتی اگر روز دانشجو هم باشد و مردم بخشی از کشور این‌طور در فقر و فلاکت و مشکلات دست و پا بزنند. من حرف خاصی نداشتم، هرچه بود در خوزستان بود و سیدعماد هم وسط میدان، شروع کرد به حرف زدن و گفت: «فاضلاب تنها بخشی از مشکلات مردم خوزستان است. چون خوزستان مردمی صورت دارد، مطالبه‌گری در آنها نهاده‌بند نشده است و به همین خاطر درهایشان به بیرون از استان زید زدن نمی‌کند. برخی مواقع هم که کارهایی انجام می‌دهیم بلافاصله برجسی به عنوان تشویش‌اذهان عمومی به ما می‌زنند.»

مشکل اصلی خوزستان مدیریت آن است

موسوی با بیان اینکه مهم‌ترین مشکل خوزستان نبود مدیریت کارآمد است، گفت: «در خوزستان مشکلاتی در فاضلاب، آسفالت، فضای سبز و بحث روشنایی معبر اصلی را داریم. بنده خوزستان را استان نمی‌دانم. با این امکاناتی که وجود دارد بیشتر شبیه یک روستای بزرگ است. اگر داخل خوزستان بیایید و چشم‌بهسته وارد اهواز شوید می‌گویید اینجا بخشی از یک شهر است؟ کاملا معمولی است. اگر به مرکز شهر و بازار مهم اهواز به نام بازار امام بروید متوجه می‌شوید چه بلایی سر این بازار آوردند. کلاشهر تعریف و زیرساخت و زیربنایی دارد. الان بیش از هفت، هشت سال است که درگیر ساخت پلی در ورودی شهر هستند. مشکلات مایکی، دو تا نیست اما می‌دانیم تمام اینها به یک مشکل اساسی برمی‌گردد و آن هم اینکه در استان مدیر نداریم. هرچه مدیر هست کم‌کار و تا کارآمد است. به نظر می‌رسد برای اینکه منابع را به راحتی چپاول کنند از مدیران ضعیف در استان استفاده می‌کنند. سابقه‌خواری‌ها از کجا بود؟ از بانک ملی خوزستان بود. زنجانی از کجا بود؟ می‌گویند از بانک صادرات خوزستان بود. مه‌آفرید از کجا بود که اعدام شد؟ از خوزستان بود. جزایری از کجا بود؟ از خوزستان بود. فسادهای کلانی در یک استان بسیار غنی و ثروتمند صورت گرفته است، چرا؟ چون مدیر نداریم. افرادی را اینجا می‌گذارند که به بالادست و پایتخت‌نشین‌ها بله‌قیران بگویند. اگر یکی، دو نفر بخواهند کار کنند سریع اخراج می‌کنند.»

ما در خوزستان کارون خواری داریم

این طبله در ادامه به مساله جدیدی به نام کارون خواری اشاره کرد و گفت: «سال گذشته سیل اتفاق افتاد. چقدر در خوزستان خسارت وارد کرد، چقدر خسارت به مردم وارد کرد، چقدر از بیت‌المال هزینه شد، چقدر در این خسارت‌ها ناهنجاری‌ها به وجود آورد، چه خطرانی جان مردم را تهدید می‌کرد، هیچ‌کسی پاسخگو نبود. همه گفتند دیگری بود و مقصر کس دیگری است. دستگاه نظارتی گزارش دقیقی به مردم نداد که علت چه بود و چه کسی خرابکاری کرد؟ خودشان در مجاری سیل گفتند اگر کارون را لایروبی می‌کردیم خسارات کمتر بود. الان هم هشدارهای هواشناسی را شاهد هستیم که می‌گویند سال پر بارشی است. اما خبری از لایروبی نیست. دوباره می‌خواهند همان قضیه پیش بیاید؟ کارون که لایه‌روبی نشد هیچ، جزیره هم در کارون به وجود آمد، چون تمام گل و لای را با لاشست و پایین آورد و در بستر کارون رها کرد و الان چندین جزیره به وجود آمده است. دوباره این را تهدید می‌کند. بستر کارون باید به حدی روان باشد که بتواند ثانیه‌ای چند هزار مترمکعب آب به بیرون بفرستد. در حد استان‌دارد خود باشد ولی این کار را نکردند. یک جریان در کشور به نام زمین‌خواری و کوه‌خواری و جنگل خواری وجود دارد که نامش را بارها شنیده‌ایم. الان در خوزستان چیزی به نام کارون خواری وجود دارد. در بستر رودخانه ساخت‌وساز کردند. دستگاه قضایی حکم قلع و قمع و توقف داده ولی اجرایی نشده است، چرا؟ چون کسی که این کار را کرده راس استان است و قدرت دارد.»

خوزستان دیش را ادا کرد، مسئولان دین‌شان را ادا کردند؟

این طلبه با انتقاد از رویه مدیریتی استان خوزستان ادامه داد: «ما از استانی صحبت می‌کنیم که اکثر منابع غنی اعم از نفت را دارد، یعنی جزء شریان‌های حیاتی برای اقتصاد یک کشور و یک‌قاره است. نفت، گاز، پتروشیمی، صنایع فولاد و... در خوزستان داریم. سنه، چهار کارخانه سیمان، مرکبات و غلات داریم. توریست و بهترین خاک را داریم. طبق آماری اعلام کردند اگر خاک خوزستان به صورت اصولی زیرکشت برود برای ۵۰۰ میلیون نفر کفایت می‌کند. ما می‌توانیم صادرات داشته باشیم که مازاد بر جمعیت خودمان باشد. اما چون مدیر و دلسوز نداریم، این اتفاقات برای خوزستان نمی‌افتد. من دوست دارم این جمله را تیتیر کنید که امام در مورد مردم هیچ استانی این حرف را نزنند که «مردم خوزستان دین خودشان را به اسلام ادا کردند.» آیا مسئولان دین خود را به مردم خوزستان ادا کرده‌اند؟ مردم خوزستان احسان کردند و در بدترین شرایط پای آرمان‌ها و انقلاب و نظام و رهبری و خاک وطن ایستادند. هشت سال دفاع‌جانانه داشتند و بهترین فرزندان خود به این انقلاب و نظام تقدیم کردند، این مرد این مردم است؟ آنقدر کم‌کاری کردیم که وهابیت اینجا ریشه دوانده و قوی شده است. از ضعف ما استفاده کردند. جریان یکی، دو سال پیش را که داعشی‌ها ایجاد کردند، کارشناسی و آنالیز کنید، چرا چه یک خانواده شهید باید داعشی شود؟ شاهد هستیم که اینها از مناطق فقیرنشین خوزستان بودند و دشمن از این فقر و فقر فرهنگی و اقتصادی سوءاستفاده و این‌طور نفوذ کرده است.»

هشدار می‌دهیم اگر درد مردم نشود معلوم نیست چه می‌شود

موسوی ادامه داد: «مایک مطالبه داریم که چطور استانی با این همه ثروت، اینقدر فقیر دارد و مردم در محرومیت و مظلومیت زندگی می‌کنند؟ دستگاه قضا باید به مسائل استان خوزستان ورود کند. حالا که حاج‌آقا رئیسی تیر بت‌شکنی برداشته و بت‌های کفایت می‌شکنند، به این استان غنی ورود پیدا کند و اجازه ندهد بیشتر از این غارت شود. نباید راه نفوذ دشمن را باز بگذاریم. مردم تحت فشار هستند. وضعیت حمل‌ونقل درون‌شهری، اتوبوس‌ها و ماشین‌ها را نگاه کنید. درد یکی، دو مورد نیست. جای تاسف است، ساختمان‌های مرکزی استان را نگاه کنید. مثلا ساختمان فلان اداره که مرکز مخابرات است، از بین رفته و استان را رها کرده‌اند. چرا چنین است؟ زمانی ساکن قم بودم، الان که وارد قم می‌شوم قم را گم می‌کنم، زیرا خیلی پیشرفت کرده است. استان قم چه چیزی دارد؟ خیابان‌های مسطح و تمیز ساخته شده است، چرا با خوزستان چنین نمی‌کنند؟ اینها درد است. هشدار می‌دهم اگر به درد مردم نرسیدید اوضاع بد می‌شود. اینکه جریان اخیر و اعتراضاتی در خوزستان رخ داد و دامنه‌دارتر شد و دیرتر خاموش شد به دلیل کم‌کاری مسئولان است. باید درد خود را به چه کسی بگوییم؟ بدترین‌ترین این مردم بنشینید ببینید چطور میهمان‌نوازی کرده‌و از حریم ولایت دفاع می‌کنند. در بدترین شرایط آب و هوایی پای انقلاب آمدند و در راهیمیایی‌ها شرکت کردند. ۲۲ بهمن ۹۳ را نگاه کنید. گردوغبار و ریزگرد امان مردم را بریده‌بود ولی مردم پای انقلاب آمدند چون ولایی و دوستدار این نظام هستند. دستمزد مردم این نیست و باید فکری کرد. باید دستگاه قضا ورود کند.»

مدیران سر جای خودشان نیستند

این طلبه خوزستانی در پایان با انتقاد از نمایندگان و مسئولان استانی گفت: «مجلس و مخصوصا نمایندگان خوزستان کاری نمی‌کنند. در قضیه بزین چه کسی باید در مرحله اول یقه وزیر نفت را بگیرد؟ نمایندگان مجلس خوزستان باید این کار را انجام دهند. شاهرگ اینجاست و حق نان و آب داریم. نماینده خوزستانی یکی نطق و اعتراضی داشته است؟ چند نفر به عنوان موافق استیضاح پشت‌رتیبون مجلس صحبت می‌کنند؟ هیچ‌کسی نیست. اینها را بنویسید تا به گوش حاج‌آقای رئیسی برسد تا در این امر ورود پیدا کند. ما باز هم مظلوم هستیم. خیلی از افراد هستند که در این استان غیرکارشناسی در جایگاه‌های مدیریتی قرار گرفتند. نمونه این را بیان کنم، تخصص مدیریت بحران استان را بررسی کنید، چه کسی است و چه تخصصی دارد. الان چند سمت دارد؟ خودتان پی به مشکلات بعدی می‌برید. رشته و تخصص او هست که در این زمینه کار کند؟ برای همین این مشکلات در استان ایجاد می‌شود. بماند کارهای دیگر که اگر از نزدیک شاهد باشید از غصه خواب‌تان نمی‌برد.»

۴۰۰ نقطه در اهواز دچار آلودگی آب است

بعد از سیدعمادالدین موسوی با سیدعبدالبئی موسوی‌فرد نماینده ولی‌فقیه در استان خوزستان و امام جمعه شهر اهواز هم‌گفت‌وگویی داشتیم. راستش را بخواهید امیدی به مسئولان اجرایی نداشتم، غلامرضا شریعتی، استاندار خوزستان و باقی مسئولان و حتی نمایندگان استان هم تا امروز دردی از مردم این استان دوا نکرده‌اند، برای همین سراغ افرادی رقتیم که اگر کار خاصی هم از دست‌شان برنیامده، بین مردم هستند و با آنها زندگی می‌کنند و دردهای اصلی‌شان راه می‌دانند. همین مساله شدد سوال ما از امام جمعه اهواز، اینکه اولویت مشکلات در اهواز با چه مسائلی است، چه شده و چه کرده‌اند و چه باید شود؟ اعتراضات اخیر در استان خوزستان چرا اینقدر به طول انجامید و اعتراض‌های ماهشهر این مقدار کشته برجای گذاشت؟ موسوی‌فرد ناظر به همین سوالات گفت: «اولویت ما در خوزستان همان مطلبی است که در ارتباط با مسائل حیاتی مهم مثل آب خوردن و هوا و کار و... اشاره کردید. در ارتباط با آب آشامیدنی روستاهای متعددی داریم که مدت‌هاست آب آشامیدنی در آنجا وجود ندارد و با تا نکر آب به این روستاها آبرسانی می‌شود. به سه‌هم خود پیگیر هستیم تا اعتبارات لازم به استان تزریق شود و این حداقل کاری است که می‌توان کرد که در بازه زمانی کوتاه‌ه مشکل مردم را حل کنیم. در شهر اهواز بیش از ۴۰۰ نقطه آلودگی آب با فاضلاب داریم. این اولویت اول شهر و مطالبه مردم است، چرا که وقتی در ۴۰۰ نقطه شهر اهواز آب و فاضلاب با هم تلاقی پیدا می‌کنند یعنی زیرساخت‌های لوله‌های فاضلاب دچار آسیب شده است و فاضلاب رهاست. در برخی حد فاصل لوله‌های آشامیدنی که فضایی برای ورود فاضلاب است، وقتی فشار آب ضعیف است این فاضلاب‌ها نفوذ پیدا می‌کنند و قدری که فشار آب قوی شد داخل خانه‌ها سرازیر می‌شود. خیلی از جاها در اهواز چنین است. این مطالبه جدی مردم است. در محله‌های گوناگون مردم با این امر روبه‌رو هستند. فاضلاب در اهواز قدمت ۳۰ ساله دارد. در مناطق گوناگون شاهد مشکل فاضلاب هستیم مخصوصا در هنگام بارندگی. مانند همین که در فضای مجازی ملاحظه کردید. مثلا دو شب پیش در شهرستان بودم که دیدم فاضلاب در چندین خیابان به خانه‌های مردم راه پیدا کرده بود، یعنی آب باران با فاضلاب ترکیب شده و به منازل مردم راه پیدا کرده است. تلاش می‌کنم آنچه را در بحث فاضلاب بیان کردم حل کنیم، چون بنده مسئولیت اجرایی ندارم، مسئول پیگیری هستیم. به سهم خودم هم در تهران و هم اهواز با جدیت پیگیری می‌کنم. ما در خرمشهر هم مشکل فاضلاب داشتیم. ۸۰ درصد این مساله حل شد. تنها در اهواز این مساله را پیگیری نمی‌کنیم بلکه در کل استان پیگیر هستیم.»

جوانان بومی باید سریع‌ا در صنایع مختلف استان به کار گرفته شوند

موسوی‌فرد در ادامه انتقاد اتش به بی‌توجهی مسئولان به معضل اشتغال در خوزستان اشاره کرد و گفت: «منابع و شرکت‌های گوناگون نفتی و گازی و... در این استان وجود دارند و هزاران کارگر در اینجا کار می‌کنند. سایت‌هایی را که در استان داریم در نظر بگیرید. حداقل هشت سایت نیشکر داریم که در هر یک حدود ۲۰ هزار کارگر کار می‌کند. تعدادی از اینها بازنشسته می‌شوند و باید سریع‌ا جوانان بومی مشغول شوند. هرچا باید جوانان همان منطقه را به کار گیرند. جوانی که در شرایط فعلی ازدواج کرده یا در آستانه ازدواج است وقتی می‌بیند توان تشکیل خانواده ندارد، مسلما امید خود را به آینده از دست می‌دهد. اگر ملتی امید خود را از دست بدهد ادامه حیات برایش سخت است. الان اکثر مردم امید دارند ولی باید بستر و زمینه آن بیش از پیش به معنای واقعی کلمه فراهم شود. وقتی نان‌آور یک خانواده صبح تا شب کار می‌کند و شب با دست پر برمی‌گردد، نشاط واقعی دارد. باید زمینه این را فراهم کنیم. بحث اشتغال جوانان اولویت اول حرف جوانان در کل کشور، مخصوصا استان خوزستان است. مسئولان اجرایی کشور باید با جدیت ورود پیدا کرده و بستر و زمینه اشتغال را فراهم کنند. البته بحث فرهنگ اشتغال هم مطرح است. متاسفانه تعداد زیادی از جوانان ما اشتغال را در ادارات دولتی می‌دانند، در حالی که می‌توانند از مشاغل خانگی استفاده کنند. کشورهایی که یک‌میلیارد و خرده‌ای جمعیت دارند مگر چقدر کارگر و کارمند دولتی دارند؟ دولت باید بستر و زمینه‌ها را فراهم کند تا جوانان سرکار برونند. به هر حال مقطع حساسی است که مسئولان باید نسبت به آن توجه کنند.»

پنجشنبه ۲۱ آذر ۱۳۹۸ شماره ۲۹۳۰

جامعه

صاحب‌امتیاز: دانشگاه آزاد اسلامی- **مدیرمسئول:** محمدامین ایمانجانی- **سردبیر:**مسعود فروغی
دفتر مدیرمسئول: ۰۱۶۳۳۸۰۱۶ **تحریریه:** ۰۸۲-۰۱۸-۶۶۶۲۰۱۸ **فکس:** ۰۵۱-۶۶۶۲۰۴۷
روابط عمومی: ۰۴۹۹-۶۶۶۲-۰۴۱ **ا و ا:** ۰۴۱-۶۶۶۲۰۴۱
چاپ: چاپخانه دانشگاه آزاد اسلامی- **توزیع فرهیختگان:** ۰۱۲-۶۶۶۲۰۴۱
نشانی: خیابان حافظ، پلاک ۱۲۹، روبروی ساختمان بورس، ساختمان فرهیختگان، طبقه سوم

تمام حقوق محفوظ است © ۱۳۹۸